

Ұранымыз:

**«Бір-бірімізді тыңдаймыз,
Қате кетсе – түзейміз,
Ойды толықтырамыз,
Белсенді боламыз!»**

“Тапқыр болсаң тауып көр”

Сабақтың міндеті:

- Монғолдардың қазақ жеріне шапқыншылығы кезіндегі басты саяси оқиғаларды еске түсіру;
- XIII-XV ғғ. тарихи тұлғаларды тану;
- Тарихи тұжырым, қорытындыға келу.

Дұрыс жауабын табыңыз

1) Шыңғыс ханның өзін қорғайтын жасауыл қалай аталған?

А

"Батыр"

В

"Кешіктен"

С

"Жасақ"

Д

"Уәзір"

Е

"Түмен"

Дұрыс жауабын табыңыз

2) Шыңғысхан 1217 жылы Күшліктің Жетісудағы иеліктерін басып алуға кімді аттандырды?

А

Жошыны

В

Шағатайды

С

Жебе ноянды

Д

Үгедейді

Е

Батыйды

Дұрыс жауабын табыңыз

3) 1219 жылы Шағатай мен Үгедей қоршауға алған қала:

А

Йасы

В

Испиджаб

С

Сығанақ

Д

Отырар

Е

Баласағұн

Дұрыс жауабын табыңыз

4) Сыр бойындағы қалалардың толығымен монғолдардың иелігіне өткен уақыты:

А

1219-1220 ж.

В

1220-1222 ж.

С

1223-1224 ж.

Д

1225-1226 ж.

Е

1227-1228 ж.

Дұрыс жауабын табыңыз

5) Шыңғысхан жаулап алған жерлерін балаларына інжу ретінде бөліп берген.

Үлкен ұлы Жошыға тиісті ұлыс қай жерлерді қамтыды?

А

Жетісу

В

Ертіс өзенінен батысы Еуропаға дейін.

С

Алтай,Тарбағатай,Ертістің бойы

Д

Монғолия

Е

Мәуераннахр

“Ой ашар”

1	Ислам дінін мемлекеттік мәртебеге көтерген хан	А	Бату	
2	1342-1357жж ел билеген, мемлекеттің гүлден кезі сәйкес келетін билеуші	Ә	Шейх Ахмед	
3	1236-1242жж – Батысқа жорық жасап, Орыс княздіктерін салық төлеуге мәжбүрлеген хан	Б	Өзбек	
4	Монғол империясынан тәуелділіктен құтылып, Әзірбайжанда мешіт салдырған билеуші	В	Жәнібек	
5	Алтын Орданың соңғы билеушісі	Г	Берке	
1-	2-	3-	4-	5-

Сабақтың тақырыбы:

Ж о с п а р:

- Ақ Орданың құрылуы, жер аумағы
- Орданың ішкі-сыртқы жағдайы
- Шаруашылығы

Өзіндік жұмыс тапсырмалары:

- Мәтінмен танысу;
- Негізгі мәліметті анықтау;
- I топ: тарихи анықтамалық
- II топ: хронологиялық кесте
- III топ: тірек-сызба құрастыру;
- Қорғауға дайындық

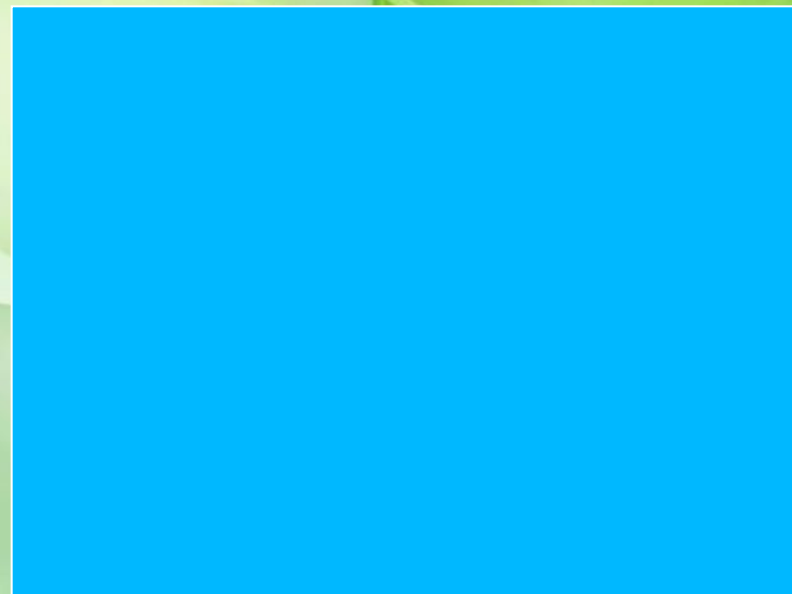
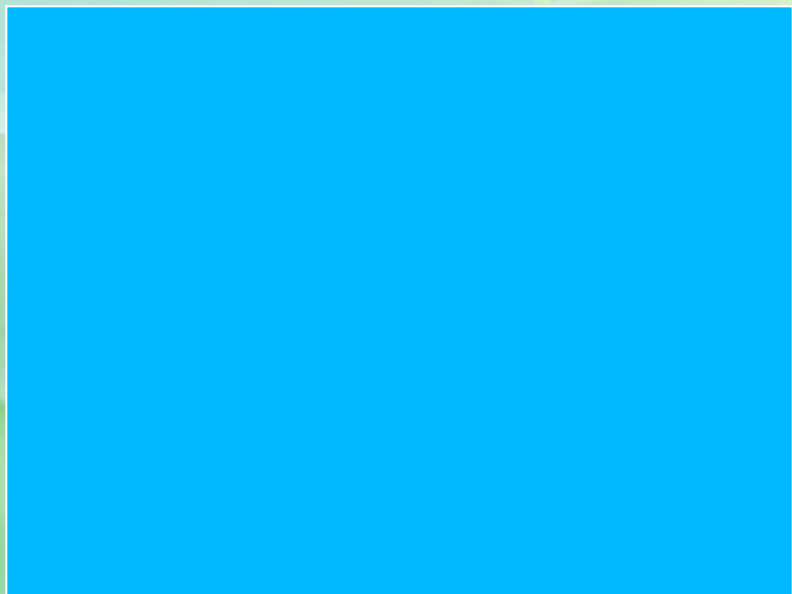
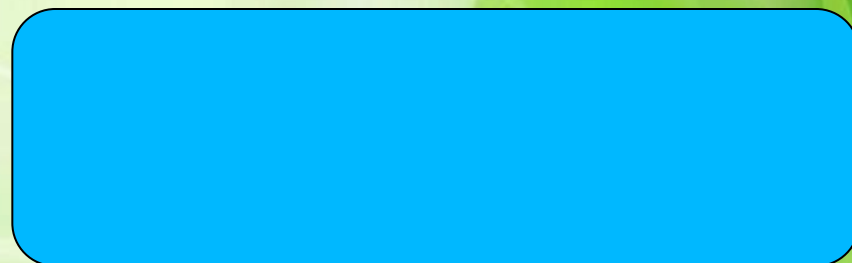
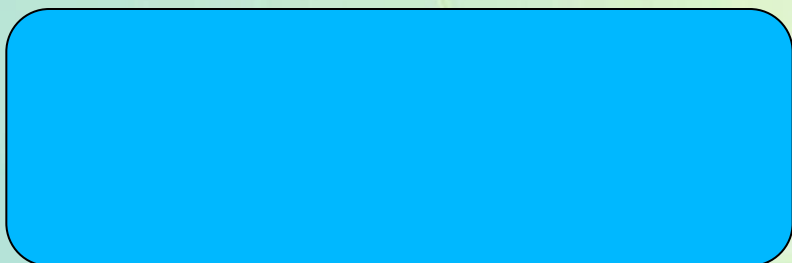
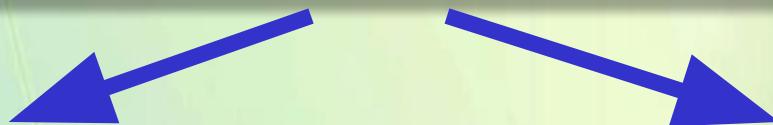
Ақ Орда мемлекетіне тарихи анықтама

<i>Хронологиялық шеңбері</i>	
<i>Аумағы</i>	
<i>Негізін қалаушы</i>	
<i>Халқы</i>	
<i>Астанасы</i>	
<i>Сипаттамасы</i>	

Ақ Орда тарихына хронологиялық кесте

	Ақ Орда мемлекеті Алтын Ордадан бөліне бастайды
	Мүбәрәк хан Сығанақта теңге соқтырды
	Ұрұс хан өз атынан Сығанақ қаласында теңге соқтырды
	Ұрұс хан Еділ бойына қарай жорық жасап, Сарайды, Қажы-Тарханды алып, Кама бұлғарларын бағындырады
	Тоқтамыс Темір-Мәлікті жеңіп, Сығанақты біржола өз қолына алады.
	Тоқтамыс Мамай ордасын басып алды.
	Ақ Орда тағына Қойыршақ оғлан хан сайланды
	Барақ Сырдария бойындағы қалаларды қайтару үшін әрекеттер жасады.
	Билікті Шайбан әулетінің ұрпағы Әбілхайыр иемденіп, өз хандығын құрады

Ақ Орда мемлекетінің шаруашылығы

“Ойды аяқта”

1. Ақ Орданың аумағы Шайбан хан мен _____ сынды Жошы балаларының иелігін қамтыды.
2. Ақ Орда мемлекеті _____ өмір сүруін тоқтатты.
3. Түй – Қожаның ұлы Тоқтамыстың қашып баруы _____ Алтын Орданы басып алмас бұрын Ақ Орданы әлсіретуді көздеген мақсатына табылған себеп болды.
4. Ақ Орданың Алтын Ордадан біржола бөліне бастаған уақыты _____ сәйкес келеді.
5. Ақ Орда соңғы билеушісі болған Барақ хан _____ қалаларды қайтару мақсатын алдына қойды.

«Сен білесің бе?»

Ақ Орда

Ақорда

“Қазақ елінің озып, үдеген кезі де, тозып, жүдеген кезі де аз емес.

Өткеннің өкінішін айтқанда елдің еңсесін езе түсетіндей етіп емес, тарихтан тағылым алып, кемшіліктерінен безе түсетіндей етіп айту керек”

Н.Ә.Назарбаев

Үйге тапсырма:

*§23 оқу,
“Алтын Орда”
энциклопедиясының
162-бетіндегі мәліметпен
танысу*

Бүгінгі сабақта

Меңгердіңіз:

XIII-XV ғғ өмір сүрген Ақ Орда мемлекетінің тарихын;

Көрдіңіз:

Өз бетімен жұмыстанып, тақырыпты талдау мүмкіндігін;

Естідіңіз:

Елбасы резиденциясының сипаттамасын.

НАЗАРЛАРЫҢЫЗҒА РАХМЕТ!

Бүгінгі сабақтан алған әсеріңіз қандай?

Өте жақсы	Жақсы	Қанағаттанарлық